

ΘΕΜΑ 19ο Λυσία, Έν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω άπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλήν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ᾧστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.*

Μονάδες 10

2. Τι ἦταν οἱ *επιδεικτικοί* ἢ *πανηγυρικοί λόγοι*, ποιο το περιεχόμενό τους καὶ ποιος ὁ επιφανέστερος εκπρόσωπος τοῦ εἴδους αὐτοῦ;

Μονάδες 10

3. Να περιγράψετε τὸ ἦθος τοῦ Μαντιθέου καὶ τῶν κατηγορῶν του, ὅπως αὐτὸ διαγράφεται στο προοίμιο;

Μονάδες 10

4. Γιατί ἡ πρόταση «καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος» ἀρχίζει με τὸ «καὶ εἰ» καὶ ὄχι με τὸ «εἰ καί»;

Μονάδες 10

5. α) Να συνδέσετε τὶς λέξεις/φράσεις τοῦ κειμένου, στὴν **A'** στήλη, με τὴ σημασία τους στὴ **B'** στήλη (δύο στοιχεῖα στὴ **B'** στήλη περισσεύουν).

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. διαβάλλομαι	α) διαμένω στὴν πόλη
2. κακῶς ποιῶ	β) κόσμια, με μέτρο
3. ἐπιδημῶ	γ) ασύνετα
4. μετρίως	δ) βλάπτω
5. ἐπιδείκνυμι	ε) μετακομίζω
	στ) αποδεικνύω
	ζ) συκοφαντούμαι

Μονάδες 5

β) Να απαντήσετε στα παρακάτω ζητούμενα:

ήγουμαι: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη **-μών**.

τρόπου: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

εὔνους: να γράψετε μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

λέγοντος: να γράψετε ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

πεπραγμένων: να σχηματίσετε ένα παράγωγο ουσιαστικό που να δηλώνει αποτέλεσμα ενέργειας.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Έχω δε την αξίωση, κύριοι βουλευτές, εάν αυτό μόνο σας αποδείξω, ότι δηλαδή συμπαθώ το παρόν πολίτευμα και ότι έχω αναγκαστεί να μετέχω στους ίδιους κινδύνους με σας, να μην υπάρχει ακόμη καμία ωφέλεια σε μένα· εάν όμως φαίνομαι ότι και ως προς τα άλλα έχω ζήσει τίμια και πολύ διαφορετικά από τη γνώμη και τις συκοφαντίες των εχθρών μου, σας ικετεύω εμένα βέβαια να εγκρίνετε βουλευτή, ενώ αυτούς να τους θεωρείτε κακούς. Πρώτα, λοιπόν, θα αποδείξω ότι δεν υπηρέτησα ως ιππέας ούτε ήμουν στην πατρίδα την εποχή των Τριάκοντα ούτε έλαβα μέρος στο τότε καθεστώς.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 18: «Επιδεικτικοί ή πανηγυρικοί λόγοι...εκπρόσωπος του επιδεικτικού γένους».

3. Μέσα από το προοίμιο διαγράφεται το ήθος του Μαντιθέου αλλά και των κατηγορών του. Αρχικά ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι ευχαρίστως θα μιλήσει για τη ζωή του «χάριν είχαν τοῖς κατηγοροῖς». Άλλωστε δεν έχει τίποτα να κρύψει, αφού έζησε ακολουθώντας πάντα το μέτρο. Επιπλέον ήταν πάντα φιλικός απέναντι στο δημοκρατικό πολίτευμα και συμμετείχε στους αγώνες για τη διαφύλαξή του «εὔνους...μετέχει ὑμῖν». Επιπρόσθετα η άμεπτη και ανεπίληπτη ζωή του πιστοποιούν το υψηλό του ήθος «μετρίως βεβιωκώς». Κατά συνέπεια πρόκειται για ένα απλό, τίμιο και δημοκρατικό πολίτη του οποίου οι βουλευτές μπορούν να εγκρίνουν την εκλογή καθώς πληροί τις προϋποθέσεις.

Στον αντίποδα το ήθος των κατηγορών του διακρίνεται για την κακότητα και τη μοχθηρότητά του. Είναι άνθρωποι που επιχειρούν να βλάψουν το Μαντίθεο «κακῶς ἐμέ ποιεῖν», συκοφάντες «τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις» και μοχθηροί «τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι». Σκοπός του ρήτορα είναι να μειώσει και να διασύρει τους κατηγορούς του, καθώς φαίνεται ότι δεν διαθέτουν υψηλό ήθος και το κατηγορητήριό τους είναι αναξιόπιστο.

4. Πρόκειται για δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση που εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο «καὶ εἰ» καθώς δηλώνεται αντίθεση προς κατάσταση που κάνουμε την παραχώρηση να δεχθούμε ότι ισχύει και όχι προς πραγματική κατάσταση. Ο Μαντίθεος με αυτή την πρόταση κάνει την παραχώρηση να δεχθεί ότι ίσως κάποιος τον αντιπαθούσαν (γεγονός που δεν ισχύει), αισιοδοξεί όμως ότι, ακόμα και αυτοί, μετά την αγόρευσή του θα αλλάξουν άποψη γι'αυτόν και θα τον θεωρούν καλό πολίτη.

5. α) 1-ζ, 2-δ, 3-α, 4-β, 5-στ

β) ἡγεμών, τρέπω, δύσνους-κακόνους, φημί, πράγμα.